

Pracovná skupina pre obilniny

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 28. júna 2022

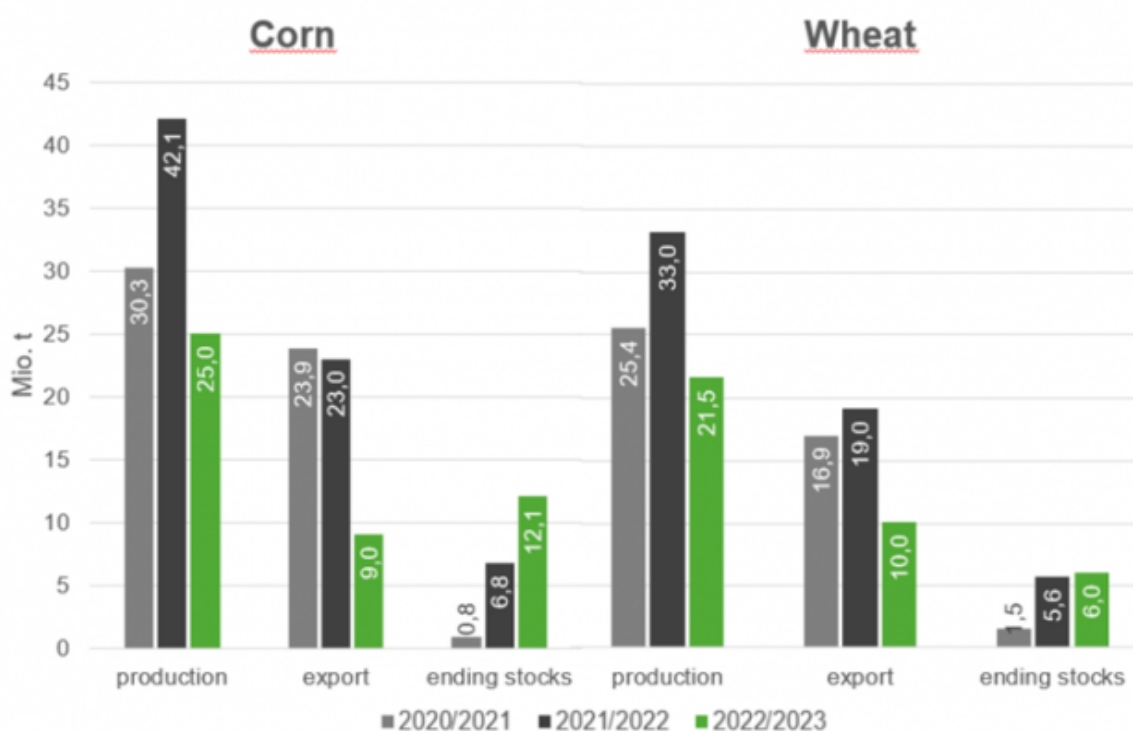
Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre obilniny

Podrobný popis aktivity:

Globálna situácia na trhu a vyhliadky: prezentácia Guida Seedlera

G. Seedler referoval o veľmi tesnej bilancii celosvetového trhu s obilninami, produkcia kukurice a dopyt po nej sú posledné 3 roky takmer v rovnováhe, ale pri pšenici je produkcia už 2 roky v deficite, čo má vplyv na jej vysokú cenu a značnú volatilitu na trhu. Od zahájenia ruskej invázie na UA dochádza k ďalším masívnym cenovým skokom. Straty dodávok z Ruska a UA je potrebné kompenzovať z iných zdrojov. V tejto súvislosti Seedler upozornil na zásadný význam čiernomorského regiónu. Čo sa týka tohtoročnej produkcie kukurice a pšenice na UA, odhady sú nasledovné:

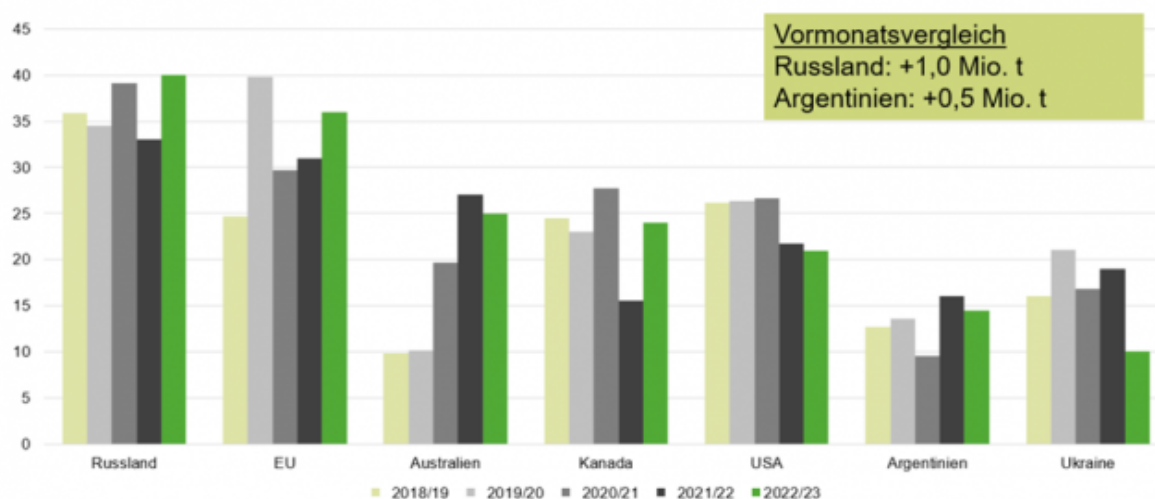

DRV 2022 – source: USDA PSD Online 06/2022

Otázkou je, či sa tieto objemy podarí zožať, uskladniť a vyviezť z UA. Tohtoročná produkcia obilnín v EÚ sa očakáva pozitívna, bude závisieť od klimatických podmienok v nadchádzajúcich týždňoch. Problémom je logistika, ktorá je zaťažaná transportmi z UA. Prognózy tohtoročnej produkcie ostatných svetových producentov sú nasledovné:

Wichtige Weizen-Exporteure

von 2018/2019 bis 2021/2022, Vorschätzung 2022/2023, in Mio. t

DRV 2022 – Quelle: USDA 06/2022

Na záver zhrnul najväčšie aktuálne výzvy odvetvia obilnín: veľmi napätú bilanciu dodávok, vysokú volatilitu cien na svetových trhoch, vysoké produkčné náklady najmä na energie a hnojivá. Preto treba podľa neho zvažovať možné opatrenia na nadchádzajúcich 12 mesiacov na zabezpečenie produkcie. Takisto je nevyhnutné hľadať zdroje energie ako náhradu za ruský zemný plyn.

Dopad invázie Ruska na UA na potravinovú bezpečnosť: výmena názorov s Justynou Wrobelovou (DG AGRI) a prognóza úrody v 2022

Zástupkyňa DG AGRI referovala o aktuálnej výzve na zaistenie logistiky pri vývoze poľnohospodárskych komodít z UA. Komisia identifikovala mnoho slabých miest, bohužiaľ, kvôli nedostatočným investíciám doposiaľ neboli odstránené. DG MOVE je teraz extrémne aktívne, aby situáciu pomohlo vyriešiť, v máji preto bolo oznámené zriadenie tzv. koridorov solidarity na uľahčenie vývozu potravín z UA prostredníctvom pozemných trás a prístavov EÚ. Podľa zástupkyne Komisie sa darí dosahovať určitý pokrok, v máji sa podarilo vyviezť 1,2 mil. ton, úsilie preto musí pokračovať ďalej. Poľnohospodári v UA tiež pokračujú v produkcii, otázkou je výsledok a schopnosť produkciu vyviezť. Aktívne pomáhajú USA aj Kanada. Teraz sú však veľmi negatívne zasiahnutí poľnohospodári v RO kvôli logistickej vyťažnosti RO prístavov a prepravných trás. Logicky sa obávajú ďalšieho vývoja po žatve nových plodín. Komisia sa preto snaží uľahčiť vývozy a prepravy do ďalších štátov EÚ. Okrem toho prijala mnoho opatrení, niektoré štáty už vyslovili požiadavku na pokračovanie dočasných odchýliek od niektorých ustanovení SPP zavedených na rok 2022 aj budúci rok. Komisia si je vedomá aj faktu, že rozhodnutia musí prijať rýchle, aby sa na pravidlá mohli poľnohospodári včas pripraviť.

Diskusia:

Zástupkyňa Coceral upozornila, že od začiatku invázie Coceral hľadá možnosti uľahčenia vývozu produktov z UA do potrebných oblastí, za problém označila koordináciu činností v niektorých susedných štátoch UA a problémy v logistike.

Zástupca Coceral doplnil informáciu o administratívnych obštrukciách pri vývozočoch z UA, preto sa

usilujú o zjednodušenie procedúr, napr. použitím elektronických nástrojov. Takisto treba zabrániť, aby členské štáty zavádzali dodatočné reštrikcie nad rámec EÚ pravidiel. Čo sa týka prijatia akýchkoľvek rozhodnutí Komisie o znížení požiadaviek na dovozy z UA, Cocala upozorňuje, že musia mať iba dočasný charakter, aby nedošlo k strate dôveryhodnosti.

ES a PT zástupcovia referovali o vlnajšom suchu, ktoré spôsobilo zníženie produkcie. Vyzvali Komisiu, aby sa zamerala na budúci rok a prijala rozhodnutie o pravidlách čo najskôr.

DE zástupkyňa tiež referovala o minuloročnom suchu. Nový „zelený“ minister poľnohospodárstva sa však postavil proti požiadavke na predĺženie výnimky z uplatňovania environmentálnych opatrení, týkajúcich sa vyňatia pôdy z produkcie aj na rok 2023.

DE zástupca doplnil informáciu o logistických problémoch v DE (nedostatok vodičov kamiónov).

FI zástupca upozornil, že EÚ dosiahla limitné hodnoty produkcie obilnín, aktuálnym problémom vo všetkých štátoch je odvetvie energetiky a vysoké produkčné náklady. Poľnohospodári teraz potrebujú mať informácie o možnosti využitia úhorov čo najskôr.

SE, DK a IE zástupcovia informovali o pozitívnom výhľade tohtoročnej produkcie obilnín v SE, DK aj IE, profitabilita producentov obilnín je aktuálne dobrá. SE a IE vyjadrili obavy z budúceho roka kvôli nedostatku hnojív a ich vysokej cene.

FR zástupca zdôraznil obavy poľnohospodárov z časového harmonogramu novej SPP, z nedostatku hnojív a ich vysokých cien. Podľa neho je nevyhnutné maximálne uľahčiť prístup hnojív na trh EÚ.

IT zástupca referoval o nepatrných dopadoch UA konfliktu na lokálnu úroveň IT, situáciu komplikujú skôr klimatické podmienky, ktoré tento rok spôsobia pokles produkcie kukurice o 30 %. Pokles o 30 % označil ešte optimistickým odhadom, realita môže byť horšia.

AT zástupca vyzval k väčšej flexibilitě pri požiadavke na striedanie plodín.

RO zástupkyňa informovala o ťažkostiach RO poľnohospodárov spôsobených logistickými nedostatkami pri preprave komodít z UA, s novou úrodou na UA sa situácia ešte viac skomplikuje. Výkupné ceny RO poľnohospodárov sú pod veľkým tlakom spôsobeným dovozmi z UA. V RO nebolo možné využiť súčasnú výnimku týkajúcu sa využitia plochy ležiacej ladom, potrebujú preto iné opatrenia, napr. riešenie na podporu súkromného skladovania a lepšiu koordináciu medzi príslušnými inštitúciami.

PL zástupca referoval o suchu v niektorých regiónoch, výnosy budú pravdepodobne mierne pod minuloročnou úrovňou. Upozornil, že PL už prijalo 4 mil. utečencov z UA, za veľký problém označil nelegálne dovozy obilnín z UA do PL, čo má veľmi negatívny dopad na profitabilitu PL poľnohospodárov, na ktorých dolieha ešte aj vysoká cena hnojív. V PL panuje veľká neistota ohľadom budúcnosti.

Sekretariát ďalej prezentoval porovnanie tohtoročnej produkcie obilnín s vlnajším rokom, čo sa týka veľkosti produkčných plôch a celkového objemu produkcie:

EU-27 + UK Cereals: areas - 2022 vs 2021 (million ha)

CROPS	Copa-Cogeca Harvest 2022	Copa-Cogeca Harvest 2021	Variation Y/Y ha	Variation Y/Y %
Soft wheat	21.77	21.58	+ 192,000	+0.9 %
Durum wheat	2.09	2.11	- 16,800	-0.8 %
Grain maize	8,87	9,09	- 225,100	-2.5 %
Barley	10.41	10,13	+276,700	+2.7 %
Triticale	2.55	2.59	- 37,000	-1.4 %
Oats	2.44	2.55	-110,900	-4.3 %
Rye	1,89	1,95	-58,100	- 3.0 %
Sorghum	0.14	0.14	-	-
Other cereals	1.09	1.14	-	-
Total	51.27	51.29	-22,900	~ =
UK	3.17	3,14	+34,000	~ =

EU-27 + UK Cereals Production harvest 2022 vs 2021 (million t)

CROPS	Copa-Cogeca Harvest 2022	Copa-Cogeca Harvest 2021	Variation Y/Y t	Variation Y/Y %
Soft wheat	123.5	129.24	-5,721,700	-4,4 %
Durum wheat	5.85	7.59	-1,734,000	-22,9%
Grain maize	68.1	70.46	-2,404,600	-3,4 %
Barley	49.02	51.51	-2,489,500	-4,8 %
Triticale	10.95	11.32	-368,200	-3,3 %
Oats	7.57	7.66	-91,500	-1,2%
Rye	7.86	8.21	-355,400	-4,3 %
Sorghum	0.77	0.88		
Other cereals	3.4	3.6		
Total	276.96	290.48	-13,520,800	-4,7%
UK				

Všeobecne boli podmienky výsevu ozimných plodín na jeseň 2021 dobré, výnimkou boli len CZ, SK a severné RO, kde sa výsev oneskoril kvôli suchu. Pri ozimnej pšenici a jačmeni k žiadnym zásadnejším stratám počas zimy nedošlo. Nedostatok zrážok, náklady na zavlažovanie a hnojivá spôsobili pokles produkcie kukurice. Výnosy nadchádzajúcej úrody môžu byť negatívne ovplyvnené klimatickými udalosťami.

Aktualizácia niekoľkých súborov prostredníctvom písomného postupu

V rámci tohto bodu sekretariát informoval o prebiehajúcej verejnej konzultácii (otvorená do 26. 8. 2022) k akčnému plánu pre lepšie hospodárenie so živinami. Komisia doteraz obdržala už 77 odpovedí z rôznych zdrojov.

Ďalšou prerokovávanou témou bola verejná konzultácia (do 22. 7. 2022) k príprave právnych predpisov pre rastliny vytvorené pomocou určitých nových genomických techník. Právne predpisy by mala Komisia prijať v 2. štvrtroku 2023.

Ďalšia prebiehajúca iniciatíva Komisie sa týka zrkadlových doložiek v obchodných dohodách EÚ, legislatívny návrh by Komisia mala zverejniť ešte počas tohto roku. C-C podporuje medzinárodný obchod za predpokladu, že je spravodlivý, vyvážený a transparentný. Všeobecne by dovozy do EÚ mali plniť rovnako vysoké požiadavky, ktoré sa kladú na poľnohospodárov v EÚ.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.